

Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

Fastsatt av Miljøverndepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet 11. oktober 2005 med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 9, 29 og 31, lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell §§ 23 andre ledd og 24 sjette ledd, lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) §§ 7 og 19, lov 5. august 1994 nr. 55 om vern mot smittsomme sykdommer §§ 4-4 annet ledd, 4-7 og 8-4 og lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene § 4a-1 annet ledd. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32a (direktiv 91/689/EØF endret ved direktiv 94/31/EF) og nr. 32aa (vedtak 2000/532/EF endret ved vedtak 2001/118/EF, vedtak 2001/119/EF og vedtak 2001/573/EF).

§ 1 Formål

Formålet med forskriften er å bidra til å sikre at smittefarlig avfall ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø.

§ 2 Virkeområde

Forskriften gjelder smittefarlig avfall som oppstår i helsetjeneste og dyrehelsetjeneste, herunder smittefarlig avfall fra undervisning, forskning og diagnostikk.

Forskriften gjelder ikke animalsk avfall som omfattes av forskrift 5. november 1999 nr. 1148 om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall.

Forskriften gjelder ikke håndtering som omfattes av forskrift 12. september 1996 nr. 903 om innførsel, transport og annen håndtering av materiale som er smittefarlig for mennesker.

§ 3 Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) avfall: kasserte løseobjekter eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løseobjekter og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensing mv.
- b) smittefarlig avfall: avfall fra medisinsk behandling eller veterinærbehandling og/eller tilhørende undervisning, forskning og diagnostikk som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner som kan forårsake sykdom hos mennesker eller andre levende organismer.
- c) håndtering: en fellesbetegnelse for innsamling, mottak, mellomlagring og behandling av smittefarlig avfall.
- d) behandling: fysiske/kjemiske/biologiske prosesser som endrer avfallens egenskaper og som er nødvendige eller hensiktsmessige for endelig anbringelse av avfallet.
- e) helsetjeneste: primærhelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, tannhelsetjenesten og annen medisinsk virksomhet.
- f) dyrehelsetjeneste: virksomhet hvor veterinærer eller annet dyrehelsepersonell yter helsehjelp til dyr.

§ 4 Forsvarlig oppbevaring, håndtering og transport av smittefarlig avfall

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste skal sørge for at smittefarlig avfall oppbevares og håndteres på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø. Virksomhet som transporterer eller håndterer smittefarlig avfall fra

helsetjeneste eller dyrehelsetjeneste, skal sørge for at dette skjer på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker, dyr eller miljø.

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste og virksomhet som transporterer eller håndterer smittefarlig avfall fra disse, skal sørge for at smittefarlig avfall ikke blandes med andre typer avfall.

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste og virksomhet som behandler smittefarlig avfall fra disse, skal så tidlig som mulig sørge for at smittefarlig avfall behandles slik at det ikke lenger er smittefarlig.

§ 5 Leveringsplikt

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste hvor det oppstår smittefarlig avfall, skal så snart som mulig sørge for at avfallet blir levert til behandling ved anlegg med behandlingstillatelse etter § 6 eller med forbrenningstillatelse etter forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall.

Leveringsplikten etter første ledd gjelder ikke for virksomheter som med tillatelse etter § 6 behandler eget avfall, eller hvor avfallet blir behandlet slik at det ikke lenger er smittefarlig, jf. § 4 tredje ledd.

§ 6 Tillatelse til behandling av smittefarlig avfall

Virksomhet som behandler smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra fylkesmannen eller den Miljøverndepartementet bemyndiger.

Helsetjeneste som autoklaverer eller desinfiserer smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra Fylkesmannen eller den Helse- og omsorgsdepartementet bemyndiger.

Dyrehelsetjeneste som autoklaverer eller desinfiserer smittefarlig avfall skal ha tillatelse fra Mattilsynet.

Kravet om tillatelse gjelder ikke helsetjeneste og dyrehelsetjeneste som behandler eget smittefarlig avfall i samsvar med kravene i § 4 tredje ledd.

§ 7 Emballering og merking

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste som lagrer eller leverer smittefarlig avfall, skal påse at avfallet er emballert på en slik måte at det egner seg for lagring og transport uten at det medfører smittefare.

Emballasje for smittefarlig avfall skal være merket slik at det går klart frem at emballasjen inneholder smittefarlig avfall.

Smittefarlig avfall som skal leveres til transport skal være emballert og merket i henhold til kravene for emballering av infeksjonsfremmende stoffer i forskrift 11. november 2002 nr. 1264 om transport av farlig gods på veg og jernbane.

§ 8 Dokumentasjon

Helsetjeneste og dyrehelsetjeneste hvor det oppstår smittefarlig avfall, og virksomhet som transporterer eller behandler smittefarlig avfall fra disse, skal ha tilgjengelig dokumentasjon om avfallet kommer fra helsetjeneste eller dyrehelsetjeneste, mengde, samt dersom det er relevant, hvordan det er oppbevart, håndtert og transportert.

Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år. Transportører skal oppbevare dokumentasjonen i minst ett år. Dokumentasjonen skal på anmodning forelegges relevant myndighet, jf. § 9.

§ 9 Vedtaks- og tilsynsmyndighet, tvangsmulkt

Fylkesmannen eller den Miljøverndepartementet bemyndiger fører tilsyn med at smittefarlig avfall fra helsetjenesten og dyrehelsetjenesten ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til miljøet, herunder at virksomheter som behandler smittefarlig avfall søker om tillatelse etter § 6 og overholder de krav som stilles i tillatelsen. For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak i medhold av denne forskriften blir gjennomført, kan Fylkesmannen eller den Miljøverndepartementet bemyndiger treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73.

Statens helsetilsyn og Helsetilsynet i fylket fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i tilsynsloven § 3, smittevernloven § 7-10a, spesialisthelsetjenesteloven § 7-1 og kommunehelsetjenesteloven § 6-3.

Kommunen fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i smittevernloven og kommunehelsetjenesteloven kapittel 4a.

Mattilsynet fører innenfor sitt ansvarsområde tilsyn med at bestemmelsene i forskriften overholdes, og fatter de nødvendige vedtak hjemlet i dyrehelsepersonelloven og matloven.

§ 10 Dispensasjon

I særlige tilfeller og forutsatt at det ikke strider mot EØS avtalens vedlegg II, bind 12 A, kapittel 15, direktiv 91/689/EØF eller andre internasjonale avtaler som Norge har inngått, kan relevant myndighet, jf. § 9, dispensere fra denne forskriften.

§ 11 Klageorgan

Statens forurensningstilsyn avgjør klager over vedtak truffet av fylkesmannen i medhold av § 9 første ledd, jf. forurensningsloven § 85.

Fylkesmannen avgjør klager over vedtak truffet av kommunen i medhold av § 9 tredje ledd, jf. smittevernloven § 8-3 og kommunehelsetjenesteloven § 4a-12.

Det regionale Mattilsynet avgjør klager på vedtak truffet av det lokale Mattilsynet i medhold av § 9 fjerde ledd. Klager på vedtak truffet av det regionale Mattilsynet i første instans avgjøres av det sentrale Mattilsynet.

§ 12 Straff

Overtredelse av denne forskrift eller vedtak truffet med hjemmel i forskriften straffes etter bestemmelsene i forurensningsloven §§ 78 og 79, smittevernloven § 8-1, kommunehelsetjenesteloven § 4a-11, dyrehelsepersonelloven § 37 og matloven § 28.

§ 13 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2006.